

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3222010124
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3222010124.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a Mgr. Jána Odnogu v trestnej veci proti obžalovanému ml. A. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom C. D. C., B. XXXX/XX, E. C. D. C., t. č. v reedukačnom centre Bystričany-Chalmová, pre trestný čin prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písm. g) Tr. zákona, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 28. júna 2023, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou v neprospech obžalovaného ml. proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3T/33/2022 zo dňa 16. februára 2023, jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. d), odsek 2 Tr. poriadku sa v napadnutom rozsudku okresného súdu zrušuje výrok o upustení od potrestania obžalovaného ml. a s ním súvisiace výroky.

II. Na podklade § 322 odsek 3 Tr. poriadku sa pri nezmenenom výroku o vine

obžalovaný ml. A. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom C. D. C., B. XXXX/XX, E. C. D. C., t. č. v reedukačnom centre Bystričany-Chalmová

odsudzuje

podľa § 212 odsek 1 Tr. zákona, § 117 odsek 1 Tr. zákona s prihliadnutím na § 36 písm. n) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, za použitia § 38 odsek 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace nepodmienečne.

Podľa § 117 odsek 4 Tr. zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3T/33/2022 zo dňa 16. februára 2023 bol obžalovaný ml. A. B. (ďalej len „obžalovaný ml.“), nar. XX.XX.XXXX uznaný za vinného, na podklade podanej obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou podľa § 234 odsek 1 Tr. poriadku pod sp. zn. Pv 69/22/3301-13 zo dňa 24. júna 2022, doručenej Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou dňa 27. júna 2022, zo spáchania trestného činu prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písm. g) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 03.03.2022 v čase o 20.32 hod. v obchodnom dome TESCO na Námestí Ľ. Štúra č. 2/2 v Bánovciach nad Bebravou vzal z regálu s alkoholom na predajnej ploche 1 kus fľaše alkoholu značky Vodka Pure Star s objemom 0,5 l v hodnote -3,69,- €, a túto si schoval do rukávu svojej bundy a následne s takto ukrytým tovarom prešiel bez zaplatenia cez pokladničnú zónu, kde bol pri východe z predajne zastavený

a kontrolovaný pracovníkom SBS, ktorému odcudzený tovar bez poškodenia vydal, čím poškodenej spoločnosti TESCO STORES SR, a. s., Cesta na Senec 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 321 828 spôsobil škodu vo výške 3,69 €, hoci bol dňa 14.4.2021 Obvodným oddelením PZ Bánovce nad Bebravou v blokovom konaní postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 odsek 1 Zákona č. 372/1990 Zb., za ktorý mu bola blokom na pokutu série L číslo 0310057 uložená bloková pokuta vo výške -10,- €.

Za tento trestný čin okresný súd podľa § 101 odsek 1 Tr. zákona u obžalovaného ml. rozhodol tak, že sa podmienene upúšťa od jeho potrestania s tým, že podľa § 101 odsek 2 Tr. zákona okresný súd určil skúšobnú dobu na 1 rok. Podľa § 101 odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 51 odsek 3 písm. e) Tr. zákona bola obžalovanému ml. uložená povinnosť písomne sa ospravedlniť poškodenej spoločnosti.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, nakoľko ho v zákonnej lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia (vyhlásenia na hlavnom pojednávaní za účasti obžalovaného, jeho obhajcu, zákonného zástupcu, zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a intervenujúceho a dozorového prokurátora), odvolaním napadol prokurátor v neprospech obžalovaného proti výroku o treste.

Z obsahu odôvodnenia odvolania prokurátora vyplýva, že podľa jeho názoru je potrestanie obžalovaného ml. súdom prvého stupňa s poukazom na osobu obžalovaného a jeho spôsob života, ale aj s poukazom na okolnosti prípadu a charakter spáchanej trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaný ml. dopustil neprimerane mierne, nespravodlivé, a nie je spôsobilé vychovať z obžalovaného ml. riadneho občana, čo má byť hlavným účelom trestu vo vzťahu k mladistvému páchatelovi. Prokurátor je zároveň názoru, že podmienčné upustenie od potrestania nie je spôsobilé splniť ani účel trestu v podobe individuálnej a generálnej prevencie a primeranej ochrany spoločnosti. Poukázal na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 09. mája 2022, z ktorej vyplýva, že obžalovaný ml. má problém s dodržiavaním právnych a spoločenských noriem, konzumuje alkohol pod vplyvom ktorého má agresívne sklony. Zo správy tiež vyplýva, že obžalovanému bolo okresným súdom uložené výchovné opatrenie – napomenutie s tým, že súd napomenul mladistvého, aby sa nedopúšťal konania nesúceho znaky páchania trestnej činnosti a aby dodržiaval právny poriadok Slovenskej republiky. Zo správy školského zariadenia, ktoré obžalovaný navštevoval vyplýva, že v školskom roku 2021/2022 dochádzalo z jeho strany k vynechávaniu vzdelávacieho procesu. Vzhľadom na vymeškané hodiny a nevhodné správanie na vyučovaní bolo obžalovanému ml. uložené napomenutie triedneho učiteľa, a následne z dôvodu neospravedlnených hodín aj pokarhanie od riaditeľa školy. Okrem týchto skutočností prokurátor poukázal na to, že obžalovaný ml. sa skutku, ktorý mu je kladený za vinu dopustil napriek skutočnosti, že bol dňa 15. júla 2021 odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3T/20/2021 za spolupáchateľstvom spáchaný prečin porušovania domovej slobody podľa § 20 Tr. zákona k § 194 odsek 1, odsek 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona a v spolupáchateľstve spáchaný trestný čin prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 20 Tr. zákona k § 219 odsek 1 Tr. zákona, za ktoré mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, s podmienčným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 24 mesiacov. Prokurátor v závere navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o podmienčnom upustení od potrestania a jeho nadväzujúce výroky, a aby podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku sám rozhodol tak, že obžalovanému ml. uloží podľa § 212 odsek 1 Tr. zákona, § 117 odsek 1 Tr. zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l) Tr. zákona, § 36 písm. n) Tr. zákona a § 38 odsek 2, odsek 3 Tr. zákona primeraný nepodmienený trest odňatia v prvej polovici upravenej trestnej sadzby so zaradením obžalovaného ml. do ústavu na výkon trestu pre mladistvých podľa § 117 odsek 4 Tr. zákona.

Obžalovaný ml. sa k odvolaniu prokurátora vyjadril prostredníctvom ustanoveného obhajcu a uviedol, že napadnutý rozsudok považuje v celom rozsahu za zákonný, dôvodný, spravodlivý, správny a naopak prístup prokurátora za rigidný, formálny a nezohľadňujúci zásady trestného konania, najmä humanitu trestu a rešpektovanie jeho osobnosti. V prípade mladistvých páchatelov Trestný zákon umožňuje použiť aj menej invazívne inštitúty, ktoré splnia predpokladaný účel, ako to aplikoval aj súd prvého stupňa, keď rozhodol o upustení od potrestania a uložení maximálnej skúšobnej doby vrátane primeraných povinností a obmedzení. Hoci obžalovaný ml. vinu za spáchaný skutok uznával už počas prípravného konania je dôležité pripomenúť, že reálna škoda jeho konaním nevznikla, nakoľko tovar

bol vrátený nepoškodený späť do predaja. Následky tohto trestného činu sú teda zanedbateľné resp. nepatrné, a preto zmysel daného trestného konania bude dosiahnutý aj pri podmienenom upustení od potrestania. V závere obžalovaný ml. navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v konečnom návrhu uviedol, že sa stotožňuje s podaným odvolaním podriadeného prokurátora, ako aj s dôvodmi odvolania a navrhuje rozhodnúť spôsobom tam uvedeným.

Obhajca obžalovaného ml. v konečnom návrhu poukázal na ich písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora, ako aj na správne a zákonné rozhodnutie okresného súdu a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť. Podľa aktuálnych informácií z reedukačného centra sa obžalovaný ml. snaží viesť riadny život, nevykazuje negatívne správanie, zvýšil si pracovnú kvalifikáciu tým, že v oblasti udržiavania zelene získal certifikát. Poukázal aj na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, z ktorej vyplýva, že navrhujú, aby krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Zákonná zástupkyňa obžalovaného ml. (matka) F. B. v rámci konečného návrhu uviedla, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa a navrhla odvolanie prokurátora zamietnuť.

Obžalovaný ml. právom konečného návrhu poprosil krajský súd, aby rozhodnutie okresného súdu potvrdil, keďže z vlastnej trestnej činnosti sa už poučil.

Krajský súd, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 Tr. poriadku, na podklade podaného odvolania na verejnom zasadnutí preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytykaných chýb zameril aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora, ktoré bolo podané oprávnenou osobou, včas a na správnom mieste, je dôvodné.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že prvostupňový okresný súd, vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia konania obžalovaného ml., teda výroku o vine, ktorý nebol napadnutý odvolaním, a ktorého správnosť krajský súd by ani nemohol preskúmať z dôvodu, že prvostupňový okresný súd na hlavnom pojednávaní právoplatne prijal vyhlásenie obžalovaného ml. o uznaní viny /podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku /v zmysle § 257 odsek 7, odsek 8 Tr. poriadku, nepostupoval v súlade s Trestným zákonom, keď neuložil obžalovanému ml. trestnoprávnu sankciu v zmysle všeobecných zásad na ukládanie trestov podľa § 34 odsek 1, odsek 4 Tr. zákona a v súlade s účelom trestu u mladistvých páchatel'ov podľa § 97 odsek 1, odsek 3 Tr. zákona, ale vo vzťahu k obžalovanému ml. rozhodol iba o upustení od potrestania. Okresný súd tak nezohľadnil dôkladne všetky do úvahy pripadajúce okolnosti, a to osobu mladistvého páchatel'a a jeho kriminálnu minulosť, spôsob spáchania činu a následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, pomery obžalovaného ml. a možnosť jeho nápravy. Trest za spáchaný trestný čin musí byť primeraný povahe a závažnosti spáchaného činu. Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, no zároveň má primerane chrániť aj spoločnosť. Uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k jednoznačnému záveru, že v prípade obžalovaného ml. je dôvodné a skutočne potrebné pristúpiť k uloženiu najprísnejšieho druhu trestu, aký Trestný zákon uložiť umožňuje, a to k uloženiu trestu odňatia slobody, spojeného s jeho priamym výkonom v ústave na výkon trestu pre mladistvých páchatel'ov, nakoľko je toho názoru, že aj keď sa jedná o mladistvého páchatel'a, uloženie iného trestu by zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu

podľa Trestného zákona. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa, obžalovanému ml. boli za jeho protiprávne činy rôzneho charakteru a závažnosti od rôznych orgánov ukladané viaceré sankcie či už v podobe napomenutí, pokarhaní, blokovej pokuty, a dokonca bol už vo svojom mladom veku aj právoplatne odsúdený za spáchanie dvoch úmyselných trestných činov, za ktoré mu bol uložený iba výchovný podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou a uloženou povinnosťou podrobiť sa psychologickému poradenstvu. U obžalovaného ml. sa však všetky tieto opatrenia, sankcie a snahy o zaradenie ho do vedenia riadneho života bez nežiadúceho spoločenského správania minuli účinku. Odvolací súd konštatuje, že ďalším spáchaným trestným činom v rámci plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia preukázal obžalovaný ml. absolútnu neúctu, ba až aroganciu vo vzťahu k súdu a k spoločnosti, a zároveň nevyužil viaceré príležitosti na nápravu, ktoré mu boli ponúknuté. Za takéhoto stavu preto už nebolo možné ďalej rozhodnúť o alternatívnych formách sankcie a už vôbec nie o upustení od jeho potrestania, ktoré je možné aplikovať v prípade prvotrestaných mladistvých páchatel'ov ako výstrahu pri jednorazovom vybočení z inak vedenia riadneho života. Prokurátor veľmi správne poukázal aj na tú skutočnosť, že obžalovaný ml. ukradol fľašu alkoholu, a teda jeho skutok nebol motivovaný hladom, či nedostatkom jedla, alebo inými obdobnými motívmi, ale jeho motívom bola snaha získať návykovú látku – alkohol a tento následne spolu s kamarátom skonzumovať za účelom zábavy.

Na druhej strane neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že obžalovaný ml. žiaľ pochádza z veľmi nepriaznivého rodinného prostredia, z ktorého dôvodu bol aj umiestnený v reedukačnom centre, a ktoré nemalým dielom prispelo k formovaniu jeho vzťahu k dodržiavaniu spoločenských noriem a právnemu poriadku. Ako vyplýva z aktuálnych zistení sociálnej kurately si jeho rodičia ani doposiaľ (pár mesiacov pred jeho plnoletosťou) neupravili svoje sociálne pomery tak, aby sa mohol vrátiť do rodinného prostredia. V reedukačnom centre sa podľa vlastných vyjadrení obžalovaný ml. snaží korigovať svoje správanie, dokonca má záujem o prácu a zvýšil si kvalifikáciu v oblasti udržiavania zelene, čo krajský súd hodnotí veľmi pozitívne. Z uvedeného dôvodu aj preto rozhodol o uložení pomerne nízkej výmery trestu odňatia slobody (v trvaní štyroch mesiacov), počas ktorých by mal obžalovaný ml. pokračovať vo svojej resocializácii a náprave. Krajský súd zistil v jeho prípade existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona, keďže pred súdom prvého stupňa urobil vyhlásenie o vine v celom rozsahu podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. zákona, ktoré okresný súd aj právoplatne prijal, čo je plne v súlade s už ustálenou súdnou praxou a aj v zmysle platnej judikatúry a príslušného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (Tpj 55/2016). Taktiež bola identifikovaná jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, vyplývajúca z jeho predchádzajúceho právoplatného odsúdenia. Pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností tak odvolací súd pri úvahách o primeranej výmere trestu vychádzal z trestnej sadzby pre žalovaný trestný čin, znížený v zmysle ustanovení o mladistvých pri ukladaní trestu odňatia slobody (§ 117 Tr. zákona). Na výkon trestu obžalovaného ml. odvolací súd obligatórne zaradil v zmysle § 117 odsek 4 Tr. poriadku do ústavu na výkon trestu pre mladistvých. Takto uložený trest je možné považovať za plne konformný s očakávaným účelom trestu v zmysle § 34 odsek 1, odsek 4 Tr. zákona vrátane toho, že v dostatočnej miere vyjadří morálne odsúdenie konania obžalovaného ml. v inkriminovanej dobe spoločnosťou.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací krajský súd zrušil výrok o upustení od potrestania obžalovaného ml. a s ním súvisiace výroky, a sám rozhodol o uložení trestu odňatia slobody obžalovanému ml. tak, ako vyplýva z výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.